

R. D.:

Božično veselje malega prestolonaslednika.

(Po »Vremenu«)

Minuli Božič so praznovali letos v kraljevem dvoru v Beogradu posebno slovesno. Letos se ga je namreč že dobro zavedal kraljev sin, prestolonaslednik Peter, ki preživlja svojo četrto zimo. Njegove svetle črne oči so opazale že več dni pred Božičem, da se pripravlja nekaj posebnega in zanimivega. Vpraševal je dvorjane in slišal: »Božič!«

Pravzaprav ga še ni doživel. Zadnjič so ga držali še na rokah, pa se Božiča še niti ni prav zavedal.

Drugače letos. Sedaj je že stal na lastnih nogah. Pri cerkveni slovesnosti je stal v dvorni kapeli pri svojem kraljevskem očetu. Mirno je stal in začuden je gledal blesk oltarja in zlati plašč dvornega duhovnika, prote Miće.

Na Badnji dan, na pravoslavni Sveti večer, je pričakoval s svojim očetom na stopnicah oficirje, ki so prinesli badnjak — božično drevesce. Gledal je očeta, kako jih je po starem srbskem običaju posipal iz sifa z žitom in z bonboni, kako jih je pozdravil in odvedel v veliko lepo dvorano. Po stari narodni šegi so tu požgali badnjak v zakurjeni peči in pogostili navzočne. Po stari navadi hiše Karađorđevićeve so bila tla posuta s slamo, na mizi so bile sklede z medom, s slivami, z jabolki in sveča v žitu. Videl je tudi »polažajnika«, prvega obiskovalca o Božiču, mladega akademika, letos rodom iz Prilepa.

To je bil za prestolonaslednika nov svet.

Življenje na dvoru mu je postalo v resnici enolično. Vsak dan vožnje z avtomobilom po istih krajih in po istih cestah, vsak dan konjiček poni. Pozna že vse poti iz Beograda, pa čim se odpelje, takoj ve, kod ga bo vozil njegov šofer Boža. Zgradbe v Beogradu ga ne zanimajo mnogo razen ene, to je vojne akademije. Tam ga vedno pozdravljajo skozi okna mladeniči v modrih bluzah s svetlimi gumbi. Nekoč je rekel svoji vzgojiteljici: »Tu se bom tudi jaz učil.«

Da, te zgradbe se vedno spominja. Spominja se tudi nekega daljnega, prijaznega kraja, Selc tam ob morju, kjer je preživel minulo poletje, kjer so mu vedno metali cvetja v voz — o, kako mu je to ugajalo! — in klicali: »Živio!«

A doma je vedno isto. Najprej cela vrsta avtomobilov, od čisto majhnih do pravih pravcatih, ki jih vodi Boža. Avto, to je njegovo največje veselje! Nagnati ga, da se kolesa vedno hitreje obračajo. Ko se naveliča avtomobilov, se zabava v posebnem dvorskem kinu.

Tu se čudi zanimivim filmom, ki mu predstavljajo slike iz živalskega kraljestva. Nato mu zopet igrajo na velik gramofon. Ima že svoje pesmi in melodije, ki mu posebno ugajajo. Dvorna godba že tudi ve, kaj najbolj ugaja malemu prestolonasledniku, ki jo posluša pri oknu in ji prav po predpisu salutira.

Njegovo veselje mu pogosto motijo njegove vzgojiteljice. Naučile so ga »Oče naš«, ki ga moli brez napake. Tudi že zna razne pesemce, prav lepo deklamira ono iz čitanke: »Blago nama ticama.«

Po takih učnih urah je posebno vesel, ako sme na dvorišče, kjer zajaše pravega, živega škotskega konjička ponija. Do nedavnega mu je delal tovarišijo še neki Karađorđević sinjih oči in nežnih oblik. Sedaj ga je pa ta njegov sorodnik, mali kneževič Aleksander, zapustil. Skupaj sta se igrala z lopaticami in z grabljicami na vrtu, z golobi in s fazani, s srno, z malimi avtomobili in z mirnim ponijem. Sedaj pa je ta njegov bratranec odšel z očetom in z materjo na francosko morsko obalo, da prebije tam zimo. Tako je ostal kraljevič Peter sam brez najbližjega svojega tovariša. Prazno mu je dvorišče. Vsak gre po svojem poslu. Tudi njegov dragi oče je vedno zaposlen. Sedaj že tudi mali prestolonaslednik ve, kaj je kraljevski poziv in beseda »avdijenca« mu je že znana. Ne čudite se, ako jo nekoč slišite od njega.

Božič mu je odkril v resnici nov svet. Za te praznike so mu počesali lase »na prečko«. Tako so ga tudi slikali z njegovo mamico, kraljico Marijo. Dvesto takih slik je razdal beograjski deci v spomin na prvo moško frizuro in pa v znak, da ni več dete.¹

Zemljica rodna . . .

*Zemljica rodna,
zemljica plodna,
naša dobrotnica si;
kar mu je treba:
vode in hleba
človek iz tebe dobi.*

*In še spomladi
cvetje v livadi
razveseljuje srce,
sladki sokovi,
tvoji darovi
nam bolečine hlade.*

*Vedno dobrotna,
nikdar zlohotna
shraniš še naše telo;
ti ga objemaš,
k sebi prižemaš
kakor otroka ljubó . . .*

Fr. Ločniškar.

¹ Te slike še nismo dobili. Kadar in ako jo dobimo, jo priobčimo v »Zvončku«.